

Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu arengukava

14.11.2019

1. Valdkonna praegune olukord

Valdkonna arengut iseloomustavate oluliste näitajate seis 2018 a. lõpul.

Tegevus	Mõõdik	Näitaja 2017	Näitaja 2018
Institutsionaalsete teemabaaside täiendamine (BIE, VPB, RRvart). Kasutusstatistika, külastuste arv.	Tk	15 529	17 000
Erialateabe koolitused, teematunnid	tk	5	4
Koostööpartnerid (asutused)	tk	9	39***
Päringud	tk	371*	100
Sotsiaalmeedia jälgijad	in	1215	1400
Uudiskirja saajad	in	609	620
EL infokeskuse kodulehe külastused	tk	72 046	._**
Suuremad kogusid tutvustavad näitused (sh koostöönäitused)	tk	3	4
Riigikogu väljaanded (sh tööd toetavad väljaanded - 3)	tk	9	10
Avakogu laenutused	tk	2705	3500
Parlafoni külastused	tk	5024	5500
Summaria Iuridica külastused veebis	tk	963	1000
Ühiskonnauuringud külastused veebis	tk	1448	1600
Lugemissaalide külastus	in	57 806	58 000
Personaalne nõustamine	in	9	15

*Päringute lugemise meetoodika on muutunud. Alates 2018 loetakse DHSis registreeritud päringud ja monitooringud.

** ELIK kodulehe statistikamooduli töös esineb häireid, mistõttu statistika saamine raskendatud

*** asutused ja organisatsioonid, kellele vastastikku püsivalt või projektide raames teenuseid osutatakse. 2017 võeti aluseks asutused, kelle puhul oli olemas püsiv RRi kontaktisik.

Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu tegevus on teenusena kirjeldatud, dokumenteeritud ja toimiv. Teenus võimaldab spetsialistidel, tudengitel ja õpilastel nii eesti- kui ka võõrkeelset erialast infot oma tööks või õpinguteks kasutada.

Teenus toetab parlamendi, ministriumide jt avaliku sektori asutuste tööd, tehes läbi erinevate kanalite kättesaadavaks usaldusväärsetest allikatest pärineva sotsiaalteaduste alase info.

On olemas toimiv koostööpartnerite ring. Peamine koostööpartner on Riigikogu Kantselei, kellega tehakse koostööd väljaannete ja näituste koostamisel ning pakutakse infoteenuseid (päringud, laenutused, infonõustamine).

Erialateave tehakse sihtrühmale kättesaadavaks läbi lugemissaalide ja e-kanalite (blogi, EL infokeskuse ja RR veebileht, FB kanalid), väljaannete ning koolituste ja ürituste.

Oluline osa teenuse toimimisel on kommunikatsioonil ja turundusel sh kogude tutvustamisel, et jõuda paremini sihtrühmadeni. Bibliograafiliste andmebaaside keskkond vajab uuendamist, et tagada andmete sujuv haldamine ja mugav kättesaadavus.

Euroopa Liidu infokeskuse tegevus on lepinguliselt seotud Riigikantseleiga.

2. Toetatavad strateegia eesmärgid

Seos Rahvusraamatukogu strateegiaga 2019-2021 ja selle fookusega 3 - Parlamendiraamatukogu arendamine riigi raamatukoguks. Parlamendiraamatukogu ülesanded on sätestatud Eesti Rahvusraamatukogu seaduse §-ga 4 lg 2 ning Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu põhimäärusega.

Strateegia fookus 3 - Parlamendiraamatukogust riigi raamatukoguks:

- * Arendame sotsiaalteaduste raamatukogu, et pakkuda kvaliteetset infoteenust Riigikogule, riigi- ja avalikule sektorile.
- * Pakume kliendisõbralikke, ühtsele platvormile tuginevad lihtsaid digitaalseid teenused
- * Kaasame teenuste arendamisse partnerid, eesmärgiga töötada välja kasutajate ootustele vastavad paindlikud teenused.
- * Laiendame institutsionaalsete koostööpartnerite ja klientide ringi.
- * Sotsiaalteaduste erialaraamatukoguna pakume avatud raamatukoguteenust laiemale üldsusele.

3. Valdkonna arengu eesmärgid

RR on parlamendi- ja sotsiaalteaduste raamatukoguna läbi kvaliteetsete infoteenuste tuntud ja kättesaadav avaliku sektori asutustele, valdkonna spetsialistidele, üliõpilastele ja kõigile teistele huvilistele. Eesmärgi saavutamiseks vajalikud meetmed:

1. UUTE HUVIGRUPPIDE KAASAMINE JA KASUTAJASKONNA HOIDMINE

1.1. Arendame koostöosuhteid olemasolevate partneritega ja kaasame uusi avaliku sektori asutusi nii klientide kui ka partnerite rolli. Analüüsime pakutavaid teenuseid ja kujundame need vastavaks uutele vajadustele. Viime läbi tagasiside küsitluse ja fookusgrupi uuringu lugejate ja spetsialistide seas.

1.2. Informeerime aktiivselt oma kasutajaid, millised sotsiaalteaduste alased infoallikad ning teenused on kättesaadavad. Jätkame erialainfot tutvustavate väljaannete koostamist ja kasutame info esitlemisel uusi atraktiivseid vorme, et aidata kasutajal oma valdkonnaga paremini kursis olla.

1.3. Oleme keskne kanal Riigikogu liikmete ja parlamendi tegevusega seotud info ning statistika kogumisel ja täpsustamisel. Teeme koostööd Riigikogu tutvustavate väljaannete ja näituste koostamisel.

1.4. Pakume kasutajale avakogu laenutust. Sotsiaalteaduste avakogu raamatute kojulaenus on kasutajate seas populaarne, iseteenindusautomaadid võimaldavad veelgi mugavamalt teenust kasutada. Kogude kujundamisel lähtume sihtrühma vajadustest. Analüüsime avakogu laenutuse põhjal kogude kasutatavust, et kujundada kasutaja vajadustele vastav kogu.

1.5. Pakume mitmekesiseid kokkusaamis- ja töötamisvõimalusi kõigile, ka neile, kes iseseisvat kontorit ei oma. Osaleme aktiivselt sotsiaalteaduste lugemisala renoveerimisel, et kujundada lugemisalad kaasaegseks, mobiilseks ja mugavaks.

2. E-TEENUSTE PARENDAMINE

2.1. Analüüsime ja kujundame koostöös sihtrühmaga spetsialisti ootustele vastava e- keskkonna.

2.2. Viime Parlafoni blogi ja Euroopa Liidu infokeskuse kodulehe uude keskkonda, et parandada info kättesaadavust ja e-kanalite töökindlust ning luua võimalused kasutajate suuremaks kaasamiseks.

2.3. Analüüsime võimalusi Vabariigi Presidendi bibliograafia andmebaasi kasutajasõbralikuma keskkonna loomiseks.

3. HARIDUSPROGRAMMID JA INTERAKTIIVNE KOGUDE TUTVUSTAMINE

3.1. Peame oluliseks elukestvat õpet - toetame kasutajaid hariduse omandamisel ja loome võimalused pidevaks enesetäiendamiseks. Viime läbi infootsingu praktilisi rühmakoolitusi/töötubasid vastavalt sihtrühma vajadustele. Valmistame ette erialateabe e-koolitused.

3.2. Koostame interaktiivsed enesetestid, et kasutajal oleks võimalus oma infootsingu teadmisi testida ja seeläbi infopädevust tõsta.

3.3. Koostame aastas vähemalt ühe suurema näituse kaasates koostööpartnereid. Suuname kogusid tutvustavate näituste eksponeerimise interaktiivsele ja õppimisvõimalusi pakkuvale e-näituste platvormile, et tagada info pikaajalisem kättesaadavus ja anda võimalus õpetajatele muuta koolitunde huvitavamaks. Toome lugemissaalidesse puuetundlikud ekraanid e-näitustega tutvumiseks.

4. Tegevuskava 2019-2021

Tegevus	Vastutab	2019	2020	2021
1.1.1. Laiendame koostööpartnerite ja klientide ringi	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.1.2. Tagasiside küsitlused	Rakendusuuringute ja analüüside koostamise teenuse juhtpüsiv			
1.1.3. Fookusgrupi uuringud (2)	Rakendusuuringute ja analüüside koostamise teenuse juht			
1.2.1. Parlamendiraamatukogu kommunikatsiooniplaan ja selle elluviimine	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.2.2. Jätkame erialainfot tutvustavate väljaannete koostamist	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.2.3. Info atraktiivne esitlemine e-kanalites infograafika, videojuhendite jm näol	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.3. Osaleme koostöös Riigikogu Kantseleiga Riigikogu tegevusega seotud statistika kogumisel, väljaannete ja näituste koostamisel.	Väljaannete koostamise protsessi juht			
1.4. Avakogu laenutus, analüüs ja ekspertide kaasamine	Referendid			
1.5. Osaleme aktiivselt kapitaalremondi protsessis, et kujundada lugemisalad kaasaegseks ja mugavaks töökeskkonnaks	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			

2.1. Uue õigusteabe keskkonna ja VPB keskkonna visioon, analüüs	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
2.2. Blogi ja EL infokeskuse lehe uuele platvormile viimine	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.1.1 Viime läbi praktilisi rühmakoolitusi/töötubasid	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.1.2. Valmistame ette erialateabe e-kursuse	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.2. Koostame interaktiivsed testid kasutajale	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.3. Koostame vähemalt ühe suurema näituse, sh e-näituse	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.4. Toome lugemissaali puutetundliku ekraani e-näitustega tutvumiseks	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			

5. Valdkonna arengu mõõdikud

Näitaja	Mõõtmise viis	Sihttase 2019	Sihttase 2020	Sihttase 2021
Kasutajaskonna hoidmine	Avakogu laenutuste arv	3500	4000	
Kasutajaskonna hoidmine	BIE, VPB kasutus	15 000	15 000	
	Litsentsiandmebaaside kasutus (peamiselt sotsiaalteadusi sisaldavad andmebaasid (11) 2018 – 63 975)	65 000	66 000	
Elukestva õppe toetamine	Koolituste, ürituste arv	25	80	
Elukestva õppe toetamine	Koolituste ja ürituste osalejate arv *2019 koolitusel osalejate prognoos	215*	8000	
Elukestva õppe toetamine	Personaalne nõustamine (UUS)	15	20	
Koostöövõrgustiku laiendamine	Välisekspertide osakaal komplekteerimisel tellitud nimetuste arvust	30%	35%	
Kasutajaskonna hoidmine	Päringute ja monitooringute arv	100	150	
Kasutajaskonna hoidmine	Parlafoni blogi ja EL kodulehe külastuste arv	77 000	78 000	
Kasutajaskonna hoidmine	E-väljaannete kasutuste arv (Summaria Iuridica, Ühiskonnauuringud külastused veebis)	2600	3000	

Kasutajaskonna hoidmine	Sotsiaalmeedia jälgijad	1400	2000	
Koostöövõrgustiku laiendamine	koostööpartnerite ja institutsionaalsete klientide arv	40	60	
Kogude tutvustamine ja analüüs kaasaegses vormis	Infograafikate ja interaktiivsete väljundite arv	10	10	10
Elukestva õppe toetamine	1 valdkondlik interaktiivne test aastas		2	2
Elukestva õppe toetamine	Erialateabe e-kursuse projekti ajakava täitmine			
E-teenuste parendamine	Uue õigusteabe keskkonna visioon, analüüs Projekti ajakava täitmine			

LISAD

6. Peamised sihtrühmad

Sihtrühm	Eesmärk	Mõju
Kes?	Mida me neile pakkuda tahame?	Mis selle läbi muutub / paremaks läheb?
Ministeeriumid, avaliku sektori asutused	Koolitused, päringud, valdkondlikud monitooringud. Teenuste tutvustamine ja pakkumine. Esmatähtis viia info oma teenustest selle vajajani. Rühmaruumide kasutusvõimalus - nõupidamiste pidamine tavakeskkonnast väljas.	Süsteematiseeritud ja analüüsitud info jõuab kiiremini spetsialistini. Spetsialisti infopädevuse tõstmine. Taustamaterjalid töö tegemiseks sh. kõned, visiidid.
Üliõpilased	Tugi info leidmisel. Personaalne nõustamine, koolitused, vaikne ja paindlik keskkond. Kojulaenus. Infootsingu koolitused, töötoad.	Infootsing väiksema ajakuluga. Infopädevuse tõstmine.
Riigikogu	Väljaannete koostamine. Statistika riigikogu liikmete kohta.	Info kontrollitud allikatest. Toetab päringute vastamist.
Riigikogu	Raamatukogu- ja infoteenus (laenutamine, monitooringud, päringud).	Infopädevuse tõstmine. Parem õigusloome. Mugav info kättesaamine. Teadmuspõhised otsused. Taustamaterjalid töö tegemiseks (kõned, visiidid).
Üldsus	Raamatukogu- ja infoteenus, väljaannete tutvustamine, info Riigikogu liikmete tegevusest. Üritused, kus räägitakse aktuaalsetel teemal. E-näitused.	Infopädevus. Tasuta info. Huvi rahuldamine - vastused küsimustele. Infovajaduse rahuldamine.
Õpilased	Haridusprogrammid, e-näitused.	Infopädevus, tugi uurimistöö tegemiseks, ühiskonnaõpetuse ja ajalootundideks.

7. Arengukava ellu viimiseks vajalikud ressursid

Aasta	Kuluga seotud tegevus	Kulu					
		HR	Ruum	IKT	Taristu	Raha	Muu
	Kommunikatsioon sotsiaalmeedias					x	
	Blogi arendamine					x	

	Infograafika koostamine + koolitus; videojuhendid	x				x	
	Puutetundlikud ekraanid lugemisas					x	
	Õigusteabe ja VPB keskkond	x		x		x	
	Referentide tugivõrgustiku toetamine					x	

8. Arengukava koostamises osalevad / vastutavad

Karmen Linask

Katrin Ordlik

Kadri Lindmets

Ivi Smitt

Marianne Meiorg

Merle Tõniste

Eve Toomra

Kristiina Kaju

Rita Hillermaa

Tiina Kallas

9. Arengukavaga seotud teenused

Sotsiaalteenuste ja parlamendiraamatukogu teenus

Autoriõiguse tuvastamine

Haridustegevus

Küsi meilt

Teavikute laenutamine

Kasutajaks registreerumine

Näituseteenus

Personaalne nõustamine

Laenutamine teistest raamatukogudest (RVL)

Eesti e-väljaanded Rahvusraamatukogu digitaalarhiivis Digar

Veebiarhiiv

Lugejaarvutid, internet ja WIFI

Rahvusraamatukogu digitaalne värav Otsinguportaal

Rakendusuuringute ja analüüside koostamine

Väljaannete kirjastamine

Teavikute komplekteerimine

Eesti digitaalsete väljaannete pikaajaline säilitamine

Füüsiliste kogude pikaajaline säilitamine

Koopia valmistamine

Teavikute kataloogimine

